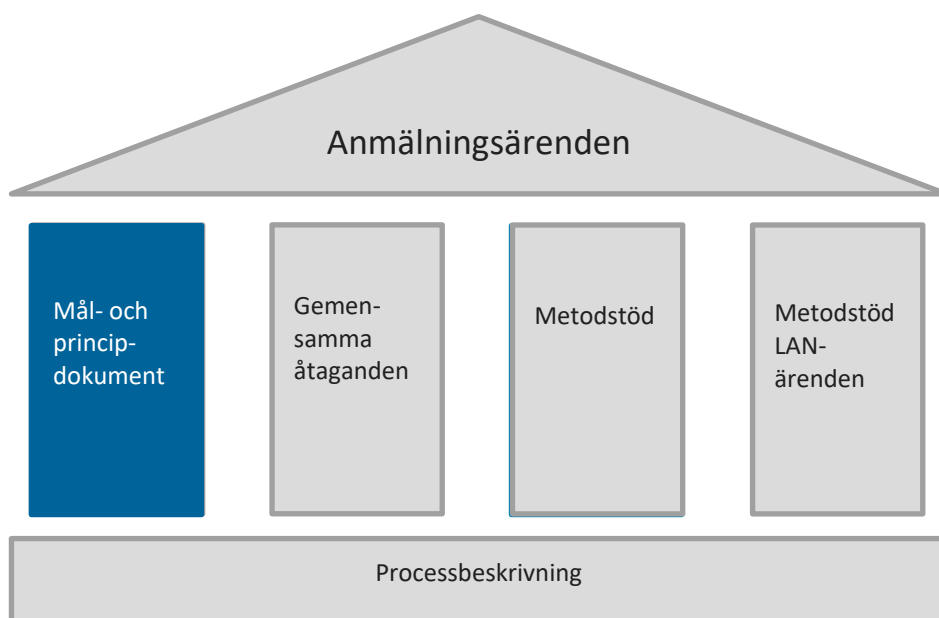

Mål- och principdokument

Innehåll

Förord och bakgrund.....	3
Vårt uppdrag	3
Vår hållning och målbild.....	4
Anmälares roll och betydelse.....	6

Förord och bakgrund

Processen har tidigare förändrat strukturen på processens styrdokument. Syftet med detta var att minska detaljstyrningen och att öka utrymmet för handläggare i ärendehandläggningen samt för chefer att inom givna krav och uppställda mål styra genomförandet. Numera finns därför *Gemensamma åtaganden*, som utgår från att vissa detaljregleringar är nödvändiga men ska vara så få som möjligt för att lämna utrymme för professionella bedömningar och prioriteringar. Vägledning finns i dokumentet *Metodstöd*. Med stöd av dessa styrdokument ska varje medarbetare effektivt kunna utnyttja sin professionella förmåga att utföra sitt uppdrag och göra korrekta, självständiga och effektiva prioriteringar.

Dessa dokument har nu reviderats mot bakgrund av att en ny förvaltningslag började gälla den 1 juli 2018. Även Metodstöd för LAN-ärenden har reviderats. LAN-ärenden är en ordinarie del av processen.

Detta mål- och principdokument innehåller dels en översikt av Skolinspektionen övergripande uppdrag och hållning, dels hur detta kommer i uttryck inom processen anmälningsärenden. Syftet med detta är att ge både chefer och övriga medarbetare en överblick och vägledning i uppdraget och göra lämpliga prioriteringar.

Denna översikt är även tänkt att stimulera till reflektion hur vi bäst utför vårt uppdrag såväl hos den enskilde medarbetaren som på chefsnivå och i dialogen inom och mellan avdelningarna och andra berörda funktioner inom myndigheten.

Vårt uppdrag

Förskolan och skolan finns till för barnen respektive eleverna. Skolinspektionens roll är att granska att huvudmän, förskolor och skolor utför sina uppdrag och utformar sin verksamhet på ett sådant sätt att varje barn och elev¹ får en god utbildning i en trygg miljö.

Arbetet med anmälningsärenden ska bedrivas rättssäkert, likvärdigt och effektivt med huvudsakligt fokus på elevers nuvarande skolsituation. Utgångspunkten i detta arbete ska vara barnets bästa.

Myndighetens arbete med ett ärende syftar till att situationen, för det enskilda barn eller den enskilda elev anmälan gäller, förbättras i enlighet med författningarnas krav. Det är också angeläget att den sammantagna effekten av verksamheten gagnar alla barn och elever så att de, oavsett kön, får en god kvalitet i sin utbildning, en likvärdig utbildning och kunskaper i en trygg miljö.

Myndigheten ska utreda påstådda missförhållanden som påverkar förutsättningarna för enskilda elever att få en god utbildning i en trygg miljö, och som påverkar förutsättningarna för enskilda elever att nå målen för utbildningen.

¹ Med begreppen elev och skola menas fortsättningsvis även barn och förskola om inte något annat anges och med begreppet huvudman menas såväl kommunala, statliga som enskilda huvudmän. Hänvisningar till Skolinspektionen innebär, om inte något annat anges, både Skolinspektionen och Barn- och elevombudet.

Skolinspektionen utreder även, inom ramen för anmälningssärenden, generella frågor av principiell juridisk betydelse.

Skolinspektionen ska även utreda anmälningar enligt vilka en huvudman ska ha åsidosatt grundläggande bestämmelser om ärendehandläggningen.

Anmälningssärenden ska även ta emot och utreda anmälningar om att en lärare eller förskollärare har agerat oskickligt eller olämpligt i sin yrkesutövning. Vidare kan Barn- och elevombudet för en elevs räkning kräva skadestånd från en skolas huvudman.

Skolinspektionen har utöver sitt tillsynsuppdrag ett råd- och vägledningsuppdrag. Inom anmälningssärenden innebär detta bland annat att vi i Informationstelefonen respektive BEO-telefonen besvarar frågor från allmänheten. Barn- och elevombudet har även ett informationsuppdrag avseende kränkande behandling.

Vår hållning och målbild

Målbild

Skolinspektionens målbild har uppdaterats och knyts på det viset nu något närmare vår instruktion.

En skola där alla barn och elever oavsett kön får en god kvalitet i sin utbildning, en likvärdig utbildning och kunskaper i en stimulerande och trygg miljö.

Alla barn och elever ska ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Skolinspektionens målbild

Det övergripande målet förverkligas utifrån ett barn- och elevperspektiv som bygger på allas lika värde och jämställdhet mellan flickor och pojkar samt kvinnor och män genom mål som är vägledande i hela verksamheten.

1. Vår inspektion påverkar och stärker kvaliteten i svensk skola.
2. Vi markerar tydligt vad som ska finnas i skolor och verksamheter och ställer krav på nödvändiga förbättringar.
3. Vi värnar flickors och pojkars samt kvinnors och mäns lika rättigheter när skolan och verksamheter brister.
4. Vi stimulerar skolor till att utvecklas och följa upp att förbättringar genomförts

Strategier

Skolinspektionen har identifierat fem strategier som centrala när verksamheten utformar arbetssätt och åtgärder utifrån målformuleringarna. Genom att stärka vår förmåga inom var och en av strategierna skapar vi bättre förutsättningar att nå våra mål.

1. Vi vet vad vi talar om

Vi agerar utifrån skolans styrdokument och kvalitetskriterier. Vi inhämtar och använder aktuell forskning och annan kunskap om skolan i vårt arbete. Vi prioriterar i vår verksamhet så att vi gör rätt saker. Vi ser till att vi har den kompetens vi behöver inom alla våra områden.

2. Vi har en rättssäker och effektiv verksamhet

Vi utreder effektivt och objektivt i alla våra verksamheter. Vi skriver tydliga och välmotiverade beslut. Vi genomför uppföljningar som leder till förbättring i skolan.

3. Vi lyssnar

Vi låter barn och elever komma till tals och vi lyssnar till flickors och pojkars samt kvinnors och mäns upplevelser i skolan.

4. Vi kommunicerar tydligt och klart

Vi kommunicerar tydligt och klart såväl externt som internt utifrån ett mottagarperspektiv. Vi bemöter dem vi har kontakt med på ett professionellt sätt.

5. Vi lär oss mer för att förbättra vår egen verksamhet

Vi följer och utvärderar vår egen verksamhet. Vi för en levande diskussion och utvecklar kunskaper inom myndigheten som får genomslag i allt vi gör.

Vår värdegrund

Skolinspektionens värdegrund ska genomsyra vår verksamhet och prägla hur vi agerar såväl internt som externt. Värdegrunden kännetecknas bland annat av *gedigen kunskap, respekt för allas lika värde, tydlighet, god service och transparens*. Skolinspektionens värdegrund sammanfattas i tre perspektiv: trovärdighet, tillgänglighet och tydlighet.

Trovärdighet skapas genom att vi har en gedigen kunskap om svensk skola, en handläggning som bygger på likvärdighet och effektivitet. Vi har respekt för allas lika värde och möter alla utifrån deras förutsättningar.

Tydlighet innebär att rapporter, beslut och annan kommunikation är anpassade så att mottagaren snabbt får en klar uppfattning om budskap och ställningstaganden samt motiv till dessa.

Tillgänglighet innebär att vi har en god service, men även att vi är öppna för insyn och att vi aktivt bidrar till öppenhet. Vi motiverar även varför och hur granskningarna görs samt hur andra kan använda både resultat och verktyg för att utveckla skolan.

Tillit, förenkling och arbete med ramstöd

Regeringen tillsatte 2016 Tillitsdelegationen, med målet att styrningen av den offentliga förvaltningen i högre grad ska baseras på tillit och att medarbetarnas kunskaper bättre ska tas tillvara. Målet är en ökad kvalitet i statsförvaltningen. Tillitsdelegationen har presenterat en modell med tre hörnstenar för tillitsbaserad styrning och ledning:

- kultur och ledarskap,
- organisation, och
- styrning.

Skolinspektionens kultur utgår från vår gemensamma värdegrund som talar om hur vi ska möta varandra och vår målgrupp. Det innebär bl.a. att vi lyssnar på barn och elever och på ett positivt sätt ser och stärker skolans förutsättningar att utvecklas.

Anmälares roll och betydelse

Vi reviderar nu – renodlar – vilken roll vi ger anmälares. Det medför få förändringar i styrdokumenterna men har betydelse för möjligheterna att hantera ärendena rationellt.

Utgångspunkten är att vi ska utreda ett ärende på det sätt och i den utsträckning som det krävs, för att vi ska kunna avgöra det. Anmälares är då en viktig uppgiftslämnare och ska bemötas som sådan och självklart med respekt, men en anmälares är inte part enligt regelverket. Det förhållandet ska präglade handläggningen och kontakten med anmälares. För verksamheten och för eleverna och barnens bästa kan det förstås vara viktigt att vi lyssnar på anmälares.

Tidigare var inriktningen att, trots att anmälares inte är part, skulle vi i handläggningen och utredningen ha som utgångspunkt att anmälares skulle ses som part - vi låg på en nivå över den nivå som reglerna fordrar. Det fick till följd att ett antal regler i förvaltningslagen tillämpades för anmälares även om det inte krävdes enligt gällande rätt.

Vårt reviderade sätt att se anmälares roll påverkar om och hur vi kommunicerar med anmälares och hur vi informera den som har gjort en anmälan. Tanken med reglerna är att en anmälares har rollen som uppgiftslämnare och vi ska inte sträcka oss längre i utredningen.